dētis. Queritur ergo de illa potētia an ſit ipſa eēn
tia aīe ⁊ ſi nō ſequiẗ ꝙ nō oportet ſēper actū ⁊ po=
tentiā reduci ad ad idem genus cū anima ſit ſubſtan
tia ⁊ illa potentia accidēs. Si illa potentia ſit acci
dens proceditur in infinitum qꝛ iterū anima erit in
potentia ad illamet tunc queritur vt prius.

¶ Septimo arguitur contra ſecundam rationem
quia eodemmodo arguetur de potentia ponis quam
tu ponis eſſe qualitatem ſicut tu arguis de anima:
ſicut enim arguis qꝛ aīa ſcḋm eſſentiam ſuā eſt for=
ma ⁊ actus ideo ſi ipſa ſit immediatū operatiōis
principium ſemper eſſet in actu operū vite ita argu
am de illa qualitate ex quo enī illa eſt quedā forma ⁊
actus ſi ipſa ſit īmediatum principium operationis
ſemper habens illam erit in actu operum vite puta
intelligendi ⁊ volēdi ⁊c. Item iſtantia eſt quia ſimi
litudo poſita inter animā prout ē pricipiū viuendi ⁊
eam prout eſt principium operum vite non valet qꝛ
anima eſt principium viuendi in genere cauſe forma
lis ſꝫ eſt principium operum vite in genere cauſe effi
cientis ⁊ ideo non ſequitur anima eſt immediatum
principium operum vite igitur habens animam ſem
per talia operatur ſicut ex alia parte ſequitur anima
eſt immediatum principium viuēdi igitur habens a
nimam ſemper viuit in actu qꝛ cauſa formalis ſemp
eſt ſimul cum ſuo effectu formali non autē cauſa ef
ficiens preſertim partialis quomodo ſe habet aīa
reſpectu operum vite nam preter animam requiriẗ
ad intelligendum obiectum ⁊ ſpecies viſibilis ⁊ orga
na ⁊ huiuſmodi.

¶ Octauo arẗ ad idem: nam falſum videtur q̄ꝫ per
vnum ⁊ idem ſcꝫ per eſſentiā ſuam que eſt forma ani
ma eſt actus corporis ⁊ in potentia ad actum vlteri
orem nam ponitur animam ſecundum eſſentiam ſuā
eſſe ſubiectum dictarum qualitatum ⁊ ꝑ ꝯñs ī potē
tia ad illas. Item eſſentia anime ſe habet ad ſuum
eſſe ſicut potentia ad actum patet ergo ꝙ non eſt in
cōueniens animam ꝑ idem ex parte rei eſſe actum
vnius ⁊ in potentia reſpectu alterius.

¶ Nono arguitur contra tertiam rationem: qꝛ prio
motiuum ibi tactum non eſt bonum quia eadem po
tentia eſt contrariorum tam paſſiua vt ſuperficies
albi ⁊ nigri ⁊ actiua que poteſt in oppoſita ſiue na=
turalis vniuerſalis ſiue particularis ſecundū diuer
ſitatem recipientium vt calor aliqua indurat ⁊ alia
liquefacit ⁊ eadem eſt potentia ſenſitiua contrario=
rum nec differunt re opinatiuum ⁊ intellectiuū. nec
poſſe ſanari ⁊ infirmari cum contrarietas nata ſit fi
eri circa idem diſtinctio autem potentiarum de qua
loquitur phi. debet intelli gi ſecundū rationem ⁊ nō
ſecundum rem vel dicetur etiam qḋ actus q̄uis dif
ferant genere: poſſunt eſſe ab vno principio ordine
quodam ſiue actiuum ſiue paſſiuum. Et ſicut dicis
eſſētiam anime vnam eſſe principium productiuum
⁊ receptiuū multarum potentiarum licet quodā or
dine ſic dicam a ſimili qḋ eſt principium multarū o=
perationū eodem ordine. Itē inſtantia eſt qꝛ ad ſe
cūdū motiuū diceretur ꝙ ideo dicuntur alique potē
tie ſeparate a corpore ⁊ alie non qꝛ aīa aliquas opa
tiones poteſt non coexigendo organū corporeum ⁊
aliquas nō niſi per organū corporeū. Nec ex hoc ha
betur ꝙ illud quo anima poteſt hanc vel illam ſit ac
cidens diſtinctum ab aīa.

¶ Decimo arguitur qḋ diceretur ad tertiū motiuū
ibi tactū qḋ cum actio ſit a potentia actiua ⁊ paſſio
a potentia paſſiua. Non eſt malus inconueniēs idē
eſſe principium actionis ⁊ paſſionis vel idem moue
re ſeipſum quam idem eſſe principium potentie acti
ue ⁊ potentie paſſiue immo minus quia ſi idem non
poteſt eſſe in actu ⁊ potentia inſtrumentaliter mul=
to minus principaliter. Subiectum autem eſt
principium agens ⁊ patiens vnde ſi anima poteſt
eſſe ſubiectum potentie actiue ⁊ paſſiue pari ratio
ne poteſt per ſe agere ⁊ pati immediate ſicut media
te licet agat per potentiam inſtrumentaliter ⁊ pati
atur per aliam immediate. Tamen agit principaliẗ
⁊ patitur per ſuam eſſentiam.

¶ Ad. 1m. dicitur ꝙ hic eſt neceſſitas niſi enim viſ⁹
eſſet aliud ab aīa tunc nullus perderet viſum niſi ꝑ
deret animam. Item ſi viſus eſſet aīa ſequeretur
ꝙ viſus eſſet in qualibet parte corporis ſicut anima
que equaliter perficit omnes partes corporis.
Item phūs ponit quaſdam potentias anime orga=
nicas ⁊ quaſdam non organicas. Organice aūt ſūt
que vtuntur corpore vt ſubiecto vt viſus oculo.
Sed non organice ſunt intellectus ⁊ voluntas ergo
viſus eſt in compoſito. Et per conſequens non eſt
anima. Forte dicis ꝙ per cecitatem homo nichil ꝑ=
dit ſed tm̄ priuatur actu videndi contra tūc dormi
ens eſſet cecus. Forte dicis ꝙ cecitas eſt priuatio al
terius qualitatis. nō ſolū caliditatis vel frigiditatꝭ
Et hoc verum eſt ſed hanc qualitatem dicimus po=
tentiā. Item tunc viſus eſſet auditus qꝛ quodlibet
iſtorꝫ ē eadē nūero. Et ſimlr̄ ſenſ⁹ eſſet ītellectus qḋ
phūs in. 1. de aīa habet pro incōuenienti. Contra
democritū qui laudabat homerum dicentē. Hector
ſapiens iacet qꝛ aliqn̄ per amentiā caruit ſēſu ⁊ tūc
etiam carebat intellectu ergo ſēſ⁹ ⁊ intellectus ſunt
idem ſcḋm homerum. T. C. 23. vnde dicebat qḋ ſi
cut ſenſus tranſmutatur ita ⁊ intellectus vnde alid
ſapiebat hector victus ⁊ aliud inuictus vide Alber
tū. Tractatu. 2. ca. 1. deinde dicitur ꝙ illa nobilitas
debetur ſoli deo.

¶ Ad. 2. diciẗ quod viſio beatifica recipitur in ani
ma. per potentiam tamē vnde accidens non eſt pro
prie ſubiectum ſed ratio ſubijciendi ⁊ dr̄ ſubiectum
quo vt ſuperficies coloris. Eſt enī ordo inter acci
dentia ideo ſuſcipit vnum mediante alio. Et ideo di
cimus virtutem eſſe in potentia voluntatis. Nec po
tentia intellectiua ſi eſſet ſeparata reciperet viſionē
Dico etiā ꝙ eſt in ſeparabilis. Alias deus poſſet
ponere bonā voluntatem aīa vni ⁊ dāpnati ⁊ nūerū
12. hoīm in vno homine quod eſt abſurdum. Nec ē
ſimile de albedine. quia ſuperficies ſeparata eſt rece
ptiua albedinis ⁊ poſſet dici alba vt patet in ſacra
mento. Ad aliud dicitur ꝙ accidens non eſt act⁹
primus ſimpliciter. Et ideo non eſt ſimile ſicut
de anima. Nec ſequitur qḋ accidens ſit perfectius
qꝛ accidens non eſt niſi principium quo. Sed queri
tur an forma aque frigefaciat per potentiā que ſit ip
ſa frigiditas. Videtur qḋ non quia potentia frige
factiua eſt in ſecunda ſpē qualitatis. Non autē fri
giditas. Item aqua calida frigefacit ſe. ꝑ potentiā
illā ⁊ non per frigiditatem quia non habet. Itē tūc
frigiditas ſeparata per ſuā eſſentiā ageret. For
te dicis quod inaīata non mouēt ſe. Sed quicquid
ſit. dico ꝙ accidens eſt ſua potentia. 1. p. q. 77. ar.
1. ad. 3. Nec accidēs proprie agit ſicut nec ꝓprie
exiſtit. Ad aliud diciẗ negādo ꝯñam factā contra
ſolutionem. Si intelligaẗ quod ſuperius agens ha